

STARÉ NEŘESTI ČESKÉ

SVĀTOPLUK VĀCLAV VOBEJDA

Svatopluk Václav Vobejda

Staré neřesti české

**Historická pojednání s původními
recepturami kuchařskými**

Volné pokračování lidového vyprávění Kérkonošských
poudaček a Pšouků Vysočiny

Úvod do historie

Milí kamarádi, počestní pocestní a vandrovní. Po vydání předchozích dvou dílek, která šla samo sebou na dračku, rozhodl jsem se pokračovat v objasňování našich dějin, odkrývat pravdu v historii a napsat nenapsané. Pravda je strašně lechtivá věc. Neradi ji slyšíme, protože už od nepaměti se za ni upalovalo, připalovalo, natahovalo, uřezávaly se jazyky i jiné údy. Máme sice demokracii a mohu si říkat i psát co chci, přesto nemohu vědět, jestli mi to, co napíši, vydají.

Nebudu ani riskovat žalobu na moji osobu, když by se náhodou našel nějaký **pitomek** z rodu XXX (není to překlep), a vlácel mě léta po soudech, že jsem si dovolil jmenovat jeho předka nebo ho dokonce popisovat v nějakých choulostivých situacích. Proto prohlašuji, že jsem si jména osob vymyslel a podobnost je čistě náhodná.

Můj děd, Leopold Kuna, pocházel z větve pánů z Kunštátu, který sice, jak uvádí historie, vymřel, ale nikde není už zaznamenáno, že se poslední potomek Kunů z Kunštátu usídlil v Jižních Čechách. Byl zběhlý z císařského vojska za třicetileté války a ukrýval se po uzavření vestfálského míru na Moravě u příbuzných, posledních potomků loupeživého rytíře „Hynka Suchého Čerta z Kunštátu a

Lysic“, zemského škůdce. Aby nebyl jako zběh souzen a popraven, vzdal se šlechtického života a založil si v Lomnici řeznickou živnost. Jenom ještě poznamenám, že z rodů pánů z Kunštátu lze také vystopovat přední královské rody dnešní i minulé Evropy. V dnešní době jsou to například panovnické rody v Anglii, Švédsku. V neposlední době i členy bývalých rodů, jako Habsburkové, nebo ruští Romanovci.

Dnešní doba mi bohužel veškerá dědictví rodu pánů z Kunštátu upírá. Když vidím v TV a čtu v novinách, jak se senilní aristokracie hlásí ke svým majetkům, které si budou zřejmě brát do nebe, žádám touto cestou alespoň o navrácení hradu Bouzova, neboť moji předkové (Boček, Hynek a Viktorín) bojovali na straně husitů. Poslední se kamarádil s Janem Žižkou, který byl jeho synovi Jiřímu – budoucímu českému králi za kmotra. Různými čachry byl hrad prodán řádu německých rytířů. Proto se odvolávám na již zmíněné předky, kteří vlastně byli v odboji. Zavazuji se zachovat podobu hradu a nechat přístupný veřejnosti. Jednou za rok bych uvařil polévku zvanou „Kapuzáčka“ a rozdál ji lidem, společně se skývou tvrdého chleba. S tímto láskyplným činem by lidé pochopili rčení „Kdo po mně kamenem, já po něm chlebem“.

Do Prahy bych dodával pravidelně dohodnuté množství žaludů a bukvic. Ve sklepeních hradu, kde byla ve středověku mučírna, za protektorátu redakce a tiskárna proněmeckých novin „Česko – Moravský Práskal“, bych nechal zřídit poradenské centrum pro novodobé donašeče pod názvem „Koho, kde a s kým“. Tolik k žádosti a věřím, že mě moji čtenáři podpoří. Pokud někdo pochybuje o uvedené historii, může si vše ověřit v knize Viléma Bufky „Bombardér T 2990 se odmlčel“.

Pro zájemce o gastronomii uvádím recept na polévku kapuz, kapuzačku, kapouzku, což je vlastně zkratka z kapusta – uzené.

Kapuzačka

Do osolené vařící vody vhodíme uzená žebra a necháme vařit, až začne maso měknout. Přidáme bobkový list a hrstičku nového koření. Hlávky kapusty rozkrojíme na půlky a vykrojíme košťál. Vhodíme do vody s uzenými žebry a kořením a vaříme, až změknou.

Podáváme celý kotel pro skupiny. Každý si může nabrat do přílbice, aby to bylo stylové. Nedoporučují se přílby typu – Bacinet, Armet, Šalíř. Vhodný je železný klobouk, kónická přílba normanská, Kalota s polokulovitým zvonem. U prvních třech jsou totiž navrtány otvory pro dýchání a větrání. Pijeme a jíme rukama. Estéti si mohou přinést talíř a lžíci, ovšem s tím, že budou posláni okamžitě do prdele. Pokud by byla skupina složena z osob disponující umělým chrupem, doporučuje se vařit déle, dokud maso neopadá. Tedy z uzených kostí.

Tento recept je velice starý a pochází z polní kuchyně čiriginských kozáků v gubernii Kyjevské. Dostal jsem ho od své babičky a ona od své prababičky, která měla za manžela muže jménem „Cyhryn“. Ve staré matrice byla uváděna rodina, ze které pocházel jako „Čiriginští – kozáci na Donu“. Je opravdu úžasné vědět, kde všude má člověk kořeny.

Historické divadlo

Říp, Vltava, Labe jsou nejstarší dějinné památky v naší vlasti. Dnes by se dalo říct: „Říp, Vltava, Labe na všechno se dlabe“. Dnešní generace by možná po absolvování vysoké školy vyjmenovala jména sedmi trpaslíků, ale těžko by vyslovila jména našich sedmi knížat po sobě panujících. Toto období je nazýváno některými historiky „Velikou mezerou“. Promiňte, naši historikové, ale jak mohla mezera vzniknout, když tady byla migrace různých národů? Markomané, Kvádové, Hermunduři, Vandalové a další? Bude asi problém ve vzdělanosti tehdejších národů, které se pro samé války nenaučily česky.

Těžké vysvětlovat tvor, který vás práská bičem božím (Attila) po zádech, že Inete více k pluhu a srpu. Řekové tehdy obdivovali cudnost a věrnost slovanských žen. Ale také se o nás říkalo, že jsme národ pokojný, bezelstný a v politickém ohledu ještě nedospělí. Jaké to pokroutky!

Kůň ten šel a přišel k poli, kde Přemysl, zeman stadický pole oral. Toho za muže pojala. Ať už to je jak chce v pověsti o kněžně Libuši, pádné vysvětlení mi podal můj spolužák, Janko Gáži, který

řekl, že kůň tu cestu moc dobře znal. Řekl: „Žiadny kuoň by nehodil horynů iba len tak. Ved', to by bol vraj celkom pitomý, lebo opitý.“

Pro zopakování: Přemysl, Nezamysl, Mnata, Vojen, Unislav, Křesomysl, Neklan, Hostivít!

„Veliké mezery“ neexistují. Existují jenom mezery ve vzdělání!
Pryč s trpaslíky!

Kdo byl praotec Čech a další

Příchodem slovanského lidu do naší země s Čechem v čele se otvírají naše dějiny. Tento dramatický proces hemžení národů se neobešel bez chyb a omylů pozdějších vykladatelů dějin.

Toto období nestability, neklidu a agrese všech proti všem přinášelo našim národům nesmírná utrpení. Spisovatel J. A. popisuje toto období ve své trilogii „Mezi všemi a Proti proudu“. Praotec Čech je většinou popisován jako statný bezdomovec bílých dlouhých vlasů a vousů. Dokonce nějaký neznámý mazálek vykreslil váženého stařešinu jako orientálního šviháka s upravenými lokny a zastřiženým vousem, držícího v ruce pergamen s nápisem „Můj triumf“.

Kudy tedy vede cesta k odhalení této rozporuplné osoby? Jeden zavrhaný dějepřeva ve spisu „Lamentací země české“ uvádí, že na hoře Říp stanul migrující divoký národ v čele s opilým starcem, zpívající píseň, která se pak stala národní hymnou a kde se zpívá „Boryš umí po skalínách“. Z této písně je patrné, že náš národ je již od pradávna sportovně založen a že se věnoval hlavně horolezectví.

Celý výjev příchodu je vyobrazen na rozměrném plátnu Vojtěcha Hynaise. Vpředu kráčí již zmíněný stařec a v potácejícím se davu za ním vleče děva malého človíčka, kterého tříská hlava nehlava. Z celého obrazu je patrné, že všichni jsou namol opilí, někteří jsou již v pokleku a chystají se jít po čtyřech. Ten človíček je Číňan „Čch-

Tao-Tec, kterého staroch vyhrál údajně ve vrhcábech v krčmě mezi Vislou a Dněprem od hunského bojovníka. O tom, že by stařec pronášel nějaké chvalozpěvy na území se nezmiňuje. Číňan údajně roznášel mezi lid ten zmrskaný medovinu. Ti, kteří ještě neměli svůj džbán, pokřikovali na něj: „Čhtaotec! Pít!“ A právě z této hatmatilky, sestavili jiní dějepřavci starcovo jméno „Čech, Praotec“ chcete-li „Praotec Čech“.

A volání, aby se území jmenovalo jeho jménem, údajně volali: „Jménem tvým!“ Byly výkřiky opilých bezdomovců v touze po medovině: „Pít! Pít!“ a ne „Tvým“!

Zrovna tak založení hlavního města, které je spojeno se jménem kněžny Libuše, která nechala stavět hrad a byla se podívat na pokračující práce. Mezi dvěma zídkami se poflakoval námezdní dělník a pokuřoval makovinu. Na Libušinu otázku, co dělá, odpověděl „že prd“. Počala se ona čiliti, kdo že sem nechal zakrácet takovou chásku, která prd dělá. Zde se potvrzuje pravdivost tohoto dění, protože ještě dnes říkáme „Co krok to prd“. Nelenovala a svižně mířeným kopem trefila se mu do rozkroku, až vykřikl „ááh“. Když pak přemýšlela o názvu nové osady, vzpomněla si na tuto příhodu a hlavou jí blesknul nápad. „AHA!“ zvolala. „PRD A AHA! PRAHA!“ Potom se jala hlasem prorockým předpovídat velikost a slávu města. O tak zvaném „Dívčím boji“ lépe „Dívčí válka“ se do dnes vede mnoho sporů, jestli existovala „Vlasta“ jejich vůdkyně, jestli existoval „Děvín“ hrad kde se shromažďovali, byla-li naživu Šárka a další bájně postavy tohoto příběhu. Střízlivě budeme tedy postupovat píd' po pídí historií.